

Burdur Cumhuriyet meydanı kent mobilyalarının incelenmesi üzerine bir araştırma

Ayşe Tezer¹, Bora Bingöl^{2*}

¹ Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Burdur, Türkiye

² Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Burdur, Türkiye

MAKALE KÜNYESİ

Geliş Tarihi: 21/12/2023

Kabul Tarihi: 30/12/2023

<https://doi.org/10.53516/ajfr.1407850>

* Sorumlu yazar:

bbingol@mehmetakif.edu.tr

ÖZ

Kent mobilyaları kentlerin vazgeçilmez aksesuarlarıdır. Kent mobilyaları kentte yaşayan bireyler ve kent için ayrılmaz birer kent elemanlarıdır. Kent mobilyaları kentin kimliği ve kültürel dokusuna bağlı kalarak estetik ve fonksiyonel olmalıdırlar. Kent mobilyalarının tasarımı kaliteli yaşam sağlamalı ve kentin sürdürülebilirliğine katkı sağlamalıdır. Bu çalışmada gözlem ve tespit yöntemi kullanılmıştır. Burdur Cumhuriyet

Meydanı içerisinde yer alan kent mobilyalarının fonksiyonel, ergonomik, güvenli, dayanıklı, evre ile uyumlu, uygun malzemeye sahip, estetik, bakımı kolay ve anlaşılır tasarımlardan oluşup oluşmadıkları açısından değerlendirmesi yapılmıştır. Burdur Cumhuriyet Meydanı'nın kent mobilyaları ile kısmen uyumlu olduğu, donatı elemanlarının işlevsellik ve ergonomik açıdan birkaçının yetersiz olduğu ve bazılarının ise bakım ve onarımlarının yapılmamış olduğu saptanmıştır. Çalışma alanındaki donatılarda uygun malzeme seçimi, kullanıcı ihtiyacına yanıt verebilmeleri ve işlevlerini yerine getirebilmeleri için gerekli bakım ve onarım faaliyetlerinin mutlaka takip edilerek yapılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kent, kentsel mekân, kent mobilyası, meydan

Araştırma Makalesi

A research on examining urban furnitures in Burdur Cumhuriyet square

ABSTRACT

Urban furniture is indispensable accessories of cities. It is an inseparable urban element for the urban residents and the city. It should be aesthetic and functional by adhering to the identity and cultural texture of the city. Its design should provide the quality of life and contribute the sustainability of the city. In this investigation, the observation and detection method was applied. Urban furniture in Burdur Cumhuriyet Square were evaluated in terms of whether they consist of functional, ergonomic, safe, durable, environmentally compatible, suitable materials, esthetic, easy to maintain and understandable designs. It was found that Burdur Cumhuriyet Square is partially compatible with urban furniture, some of them are not functionally or ergonomically adequate and some of them are not maintained and repaired. In the furniture in the study area, it is required to choose suitable material by following the necessary maintenance and repair activities to respond to the user's needs and to fulfill their functions.

Key Words: City, urban space, urban furniture, square

Bu makaleye atf:

Tezer, A., Bingöl, B., 2023. Burdur cumhuriyet meydanı kent mobilyalarının incelenmesi üzerine bir araştırma. Anadolu Orman Araştırmaları Dergisi, 9(2), 200-206.

Content of this journal is licensed under a Creative Commons Attribution NonCommercial 4.0 International Licence.

Burdur Cumhuriyet Meydanı'na ait alan bilgileri "Burdur Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü" resmi kayıtlarından elde edilmiştir. İkinci aşamada ise tespit edilen kent mobilyalarının fonksiyonel, ergonomik, güvenli, dayanıklı, çevre ile uyumlu, uygun malzemeye sahip, estetik, bakımı kolay, orijinal ve anlaşılır tasarımlardan oluşup oluşmadıkları değerlendirilmiştir.

Çalışmada yapılan ölçüm ve tespitler neticesinde meydanın mevcut hali üzerinden kent mobilyalarının bulunduğu yerleri gösteren vaziyet planı Google Earth ve Adobe Photoshop programları kullanılarak hazırlanmıştır.

3. Bulgular ve Tartışma

3.1 Oturma grupları

Burdur Cumhuriyet Meydanı'nda kent mobilyaları kapsamında toplam 32 adet oturma elemanı tespit edilmiştir (Çizelge 1). Buna göre, oturma grubu sayısının Burdur Cumhuriyet Meydanı için yetersiz olduğu ve bireylerin ihtiyacını karşılamadığı gözlemlenmiştir. Bununla birlikte alanda tip olarak; saksılı ahşap oturma bankı, düz bank ve dairesel oturma bankı tercih edilmiştir. Çalışma alanındaki oturma gruplarının yerleşimleri belirtilen ölçütlerle uyumlu, ölçülerinin ise belirtilen ölçütlerle kısmen uyumlu olduğu görülmüştür.

Çizelge 1. Burdur Cumhuriyet Meydanı oturma gruplarının ergonomi özellikleri

Tipi	Ara mesafe (m)	Kapasite (Kişi sayısı)	Adet	Oturma Yeri Yükl./Der. (cm)	Oturma Yeri Surt Yüksekliği (cm)
Saksılı Ahşap Oturma Bankı	50-60	8	15	51/48	13
Düz Bank (Şekil 2ç)	50-60	3	13	40/35	34
Dairesel Oturma Bankı (Şekil 2d)	50-60	18	3	49/46	-
Ölçütler	50-60 (Canberra Central Design Manual, 2022)			35,5-44 / 38-42 (Grandjean ve Kroemer, 1997) 37,82-45,46 (+2) / 38,70-43,36 (Kayış ve Özok, 1989) 40,6-43,2 / 39,4-40,6 (Panero ve Zelnik, 1979) 40-48 (+1) / 30-45 (+2) (TSE, TS 7941)	45,7-61,0 (Panero ve Zelnik, 1979)

Burdur Cumhuriyet Meydanı'nda yer alan oturma gruplarının bireylerin kullanım alanının yoğun olduğu yerlerde konumlandırılması oturma gruplarının avantajları, ölçülerinin ergonomik ve tasarımlarının estetik olmaması ise dezavantajları arasında yer almaktadır. Genel olarak meydana yer alan oturma gruplarının farklı form ve tasarım özellikleri ise birlik ve bütünlükten uzak olmalarını ve birbiri ile uyumsuz olmalarına neden olmuştur. Oturma gruplarında kullanılan malzemelerin gerekli bakımlarının yapılmadığı ve yıpranmış olmaları da diğer tespitler arasındadır.

Saksılı oturma gruplarında ise bitkilerin kullanımı için tasarımda yeterli detayın düşünülmediği tespit edilmiştir. Bununla birlikte oturma grubunda yer alan saksılarda kullanılan bitkilerin seçiminde tür, renk ve uyum sorunu olduğu gözlemlenmiş ve bunun sonucunda bitki tür seçiminin peyzaj kriterleri açısından yeteri kadar önemsenmediği ve ayrıca kullanılan bitkilerin bakımının da yapılmadığı saptanmıştır (Şekil 2a-c). Bütüner Çetin ve ark. (2023) tarafından meydanlarda çok farklı bitki türünün bir arada kullanılmasının meydanları daha zengin ve algılanabilir kıldığı vurgulanmaktadır.

Şekil 2. Burdur Cumhuriyet Meydanı'nda uyumsuz (a, b, c, d) ve bakımsız (b, ç) oturma grupları

3.2. Çöp kutuları

Burdur Cumhuriyet Meydanı'nda kent mobilyaları kapsamında toplam 25 adet çöp kutusu elemanı tespit edilmiştir. Meydanda yer alan çöp kutularının genel olarak aydınlatma elemanlarının önünde kullanılması ise algılanabilirlik açısından dikkat çekici olmuştur. Meydan içerisinde çöp kutularının genel olarak oturma grupları yakınında, insanların yürüyüş yolu güzergahında konumlandırıldığı ve alanın genelinde ise sokak ve blok başları ile kullanımın yoğun olduğu yerlerde buldukları belirlenmiştir. Yine meydanadaki çöp kutularının farklı form ve ölçülerde kullanıldığı görülmüş ve alan genelinde bir bütünlük oluşturmadıkları tespit edilmiştir (Şekil 3).

Şekil 3. Burdur Cumhuriyet Meydanı'nda uyumlu ve estetik (a ve c), uyumsuz ve bakımsız (b) çöp kutuları

Ayrıca, çöp kutularının tasarımlarının gelişigüzel olması nedeniyle kentin kimliğini de yansıtmadığı saptanmıştır.

3.3. Aydınlatma elemanları

Burdur Cumhuriyet Meydanı'nda 48 adet aydınlatma elemanı tespit edilmiştir (Çizelge 2). Aydınlatma elemanlarının konumlandırılmaları kullanıcıların görsel erişimini sağlayabilir nitelikte olmalı ve oluşturduğu aydınlık yeterli olmalıdır (Akın ve Demir, 2021; Kahvecioğlu ve Sağlık, 2023). Burdur Cumhuriyet Meydanı'nda aydınlatma elemanları incelendiğinde ise, görsel erişimi sağlar nitelikte ve aydınlatma düzeyinin ise yeterli olduğu görülmüştür. Burdur Cumhuriyet Meydanı'nda aydınlatma elemanları yayaların yoğun bulunduğu yerlerde konumlandırılmış, yol tipi ve çevre mimarisi ile bütünleştirilmiştir.

Burdur Cumhuriyet Meydanı'nda dört tip aydınlatma elemanı tercih edilmiştir. Bunlar; klasik ledli aydınlatma armatürü, gloplu aydınlatma armatürü, modern ledli aydınlatma armatürü ve farklı yüksekliklere sahip ledli sokak armatürüdür. Burdur Cumhuriyet Meydanı'nda yapılan incelemeler ile meydan içerisinde yer alan (Çizelge 2; Şekil 4a-c) aydınlatma armatürleri yükseklikleri bakımından standartları karşılamaktadır.

Çizelge 2. Burdur Cumhuriyet Meydanı aydınlatma elemanları ergonomi özellikleri

Tipi	Yükseklik (m)	Sayısı (Adet)	Konumu
Klasik Ledli Aydınlatma Armatür (Sekil 4a-b-c)	3,5	9	Meydan
Gloplu Armatür (Şekil 4ç)	3	21	Yaya Yolu
Modern Ledli Armatür (Şekil 4 d)	2,5	8	Yaya Yolu
Farklı Yükseklikli Ledli Sokak Armatür (Şekil 4e)	7,5	10	Cadde

Atatürk caddesi güzergahında yaya yolunda bulunan (Çizelge 2; Şekil 4ç-e) armatürler ise ergonomi özellikleri bakımından yükseklik değerleri standartlarını karşılar niteliktedir.

Burdur Cumhuriyet Meydanı'nda yer alan aydınlatma elemanlarından birkaçının özgün bir tasarıma sahip olduğu görülmüştür. Aydınlatma elemanlarında kullanılan ay yıldız sembolüyle Cumhuriyet Meydanı isminin vurgulandığı ve meydanın ismiyle bütünleştiği tespit edilmiştir (Şekil 4 a-c).

Aydınlatma elemanı görsel açıdan erişimi sağlayacak, en uygun aydınlık düzeyi ve konuma sahip olmalıdır (Akpınar Külekçi, 2018). Bu bilgilerden yola çıkılarak alanda genel olarak aydınlatma elemanları kısmi bütünlük sağlamaktadır. Bunun yanında aydınlatma elemanları uygun aydınlık düzeyi ayrıca görsel açıdan erişimi de sağlamaktadır. Çalışma alanında dört tip aydınlatma elemanının kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu durum alanın çevre ile uyumsuz bir şekilde algılanmasını sağlamaktadır (Şekil 4 a-ç-d-e). Burdur Cumhuriyet Meydanı'nın simgesi olan Atatürk Heykeli için kullanılan bir aydınlatma elemanın olmayışı da aydınlatma elemanlarının hem işlevsellik görevini yerine getirmemesine hem de çekici olmamasına neden olmaktadır.

Şekil 4. Burdur Cumhuriyet Meydanı'nda aydınlatma elemanlarının doğru (a, b, c, e) ve yanlış (ç, d) konumları

3.4 Sanatsal objeler

Burdur Cumhuriyet Meydanı'nın odak noktasını Atatürk Anıtı oluşturmaktadır (Şekil 5). Zaman zaman mekân içerisinde simgesel ve kent kimliğini etkileyici anlamlar taşıyan heykeller çoğu zaman kompozisyon tamamlayan elemanlar olarak görev almalıdır (Öztürk, 2005; Karaca ve ark., 2020). Burdur Cumhuriyet Meydanı'nda yer alan Atatürk Anıtı Cumhuriyet Meydanı isminin simgesel göstergesi olarak kent kimliği açısından etkileyici anlamlar taşımaktadır. Ancak, yetersiz peyzaj düzenlemesi ve Atatürk Anıtı'nı vurgulayıcı tasarımların olmaması nedeniyle Atatürk Anıtı kentin odak noktası olmaktan çıkmıştır. Ayrıca, heykel çevresinde yeterince aydınlatma elemanının olmaması da başka bir eksikliklerdir. Bunun yanı sıra, arka planda yer alan binaların eski olması ve herhangi bir restorasyon çalışmasının yapılmaması da Atatürk Anıtı'nın vurgulanmasını engellemektedir.

Şekil 5. Burdur Cumhuriyet Meydanı'nda yer alan Atatürk Anıtı

3.5 İşaret ve bilgi levhaları

Burdur Cumhuriyet Meydanında yer alan bilgilendirme panoları incelendiğinde yeni oldukları tespit edilmiştir (Şekil 6). Yönlendirme ve bilgi iletişim levhaları için genel ölçüler sağlanmalı ve bu donatı elemanları mekânda görsel erişime uygun olacak şekilde konumlandırılmalıdır. Tabelalar için kullanılan direklerin şehir estetiğini bozmasına dikkat edilmelidir (Alpagut, 2005; Akpınar Külekçi, 2018).

Çalışma alanında yer alan reklam panoları ilgi çekici olmalarının yanında estetik olmalarıyla da dikkat çekmektedir. Meydandaki reklam panolarının görsel erişimi engelleyecek şekilde olmadıkları tespit edilmiştir. Yine meydandaki reklam panoları için kullanılan direklerin şehir estetiği ile uyumlu oldukları saptanmıştır.

Şekil 6. Burdur Cumhuriyet Meydanı'nda yer alan reklam panoları

3.6 Sınırlandırıcılar

Yaya mekânlarına yerleştirilecek engelleyiciler tekerlekli sandalyelerin aralarından rahatça geçebileceği şekilde yerleştirilmelidirler. Hem görsel hem de fiziksel açıdan sağlam olmalıdırlar. Monte edildikleri zemine de son derece sağlam şekilde monte edilmelidirler. Sınırlayıcılar alçak ve geniş biçimde tasarlanarak yayaların oturmasına uygun konumlandırılabilirler (Durmuş, 2008; Güner, 2015).

Burdur Cumhuriyet Meydanı'nda yer alan sınırlayıcılar hem görsel hem de fiziksel açıdan sağlam ve monte edildiği zemine sağlam oturtulmuştur. Meydan içerisinde bulunan sınırlayıcıların kent dokusuyla uyumlu olmasının yanında, kullanılan malzemelerin yeni olması estetiklik sağlamıştır (Şekil 7a-b). Yine Atatürk Anıtı arkasında konumlandırılan sınırlayıcıların oldukça eski olduğu fakat tekerlekli sandalyelerin aralarında rahatça geçebileceği şekilde tasarlandığı belirlenmiştir (Şekil 7c).

Şekil 7. Burdur Cumhuriyet Meydanı'nda yer alan yeni (a), (b) ve eski (c) sınırlayıcılar

3.7 Zemin döşemeleri

Burdur Cumhuriyet Meydanı'nda farklı tipte zemin malzemeleri kullanılmıştır. Meydan alanının geneli için ise tek tip zemin döşemesi seçilmiştir (Şekil 8).

Çalışma alanında zemin döşemesinin bir kısmı bozulmuş ve uygun malzemeye sahip değildir. Özellikle engelli bireyler için tasarlanmış hissedilebilir yüzeylerde bağlantı kopuklukları ve malzeme bozulmaları tespit edilmiştir. Zemin kaplama malzemeleri takılma riski yaratmayan, kaygan bir yapıya sahip olmayan ve ışığı yansıtmayan nitelikte olmalıdır. Alan incelendiğinde herhangi bir takılma riski bulunmadığı tespit

edilmiştir. Bunun yanında meydan alanında kullanılan plak taş döşeme alanda silik bir izlenim bırakmaktadır. Bu durum kent mobilyaları bağlamında Burdur Cumhuriyet Meydanı'nın dezavantajları arasına girmekte ve meydanın vurgulanmasını engellemektedir.

Şekil 8. Burdur Cumhuriyet Meydanı'nda yer alan zemin döşemesi

3.8 Su öğeleri

Kentsel mekânda su öğelerinin tasarımında bazı ilkelere dikkat etmek gerekmektedir. Su öğeleri yerleştirildikleri alanın peyzajı ile bütünlük sağlayacak şekilde, peyzajın önemli bir unsuru olarak mekânın ruhuna ve dokusuna uygun şekilde tasarlanmalıdır (Güner, 2015).

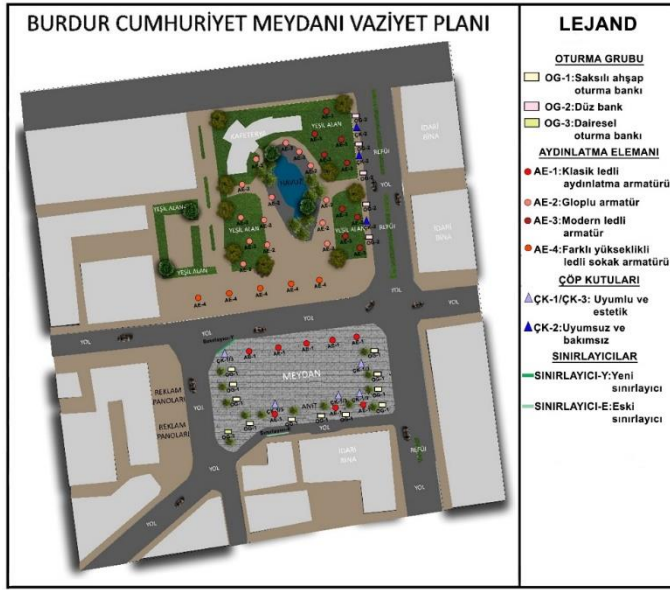
Burdur Cumhuriyet Parkı'nda yer alan havuz, peyzaj süslemeleri ile vurgulanmaya çalışılmıştır (Şekil 9). Estetik bir görünüm vermeye çalışılan havuz bir süs havuzu niteliğinde olup, etrafı taşlarla süslenmiştir. Ayrıca, havuzun yerleştirildiği alanın peyzajı ile çevresinin uyumlu olduğu tespit edilmiştir.

Şekil 9. Burdur Cumhuriyet Meydanı'nda yer alan havuz

3.9 Vaziyet planı

Burdur Cumhuriyet Meydanı'nın da tespit edilen oturma grupları, aydınlatma elemanları, çöp kutuları ve sınırlayıcılar meydanın mevcut hali üzerinden buldukları yerleri gösteren vaziyet planı hazırlanarak Şekil 10'da sunulmuştur.

Şekil 10. Burdur Cumhuriyet Meydanı vaziyet planı

4. Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmada Burdur Cumhuriyet Meydanı'nda yer alan kent mobilyaları çeşitli standartlar ve özellikler ile incelenmiş ve inceleme sonucunda kent mobilyalarının kentin kimliğini yeterli düzeyde yansıtmadığı ve bazı standartları karşılamadığı ortaya çıkmıştır.

Burdur Cumhuriyet Meydanı'nda yer alan kent mobilyaları incelendiğinde alanda bulunan oturma gruplarının antropometrik ölçülere uygun uyumlu ve estetik bir tasarıma sahip olmasının alana bütünlük katacağı fikrine ulaşılmıştır. Oturma gruplarında ergonomik ölçülere göre seçim yapılması kullanıcı konforu açısından önemlidir. Alanda kullanılan çöp kutularının ise aynı form ve ölçülerde kullanılması alan ile uyumlu olmalarını sağlayacaktır. Kullanılan aydınlatma elemanları ise daha estetik armatürleri ile değiştirilerek yeniden konumlandırılmalı ve bunun için tekrar projelendirilmelidir. Alan içerisindeki Atatürk Anıtı ile eksikliklerinin giderilebilmesi için de örnek çalışmalar incelenerek alanın yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Meydan zemininde kullanılan yer döşemelerinin ise meydan niteliğini vurgulayacak farklı malzemelerin kombinasyonu ile oluşturulması gerektiği sonucuna varılmıştır. Sınırlayıcılar için özellikle engelsiz yaşam için farklı tasarımlar düşünülmelidir. Bütün kent mobilyalarının dışında, reklam panoları bireylerin konforu düşünülerek tasarlanmış normal standartlardadır.

Kent mobilyaları her yaşta bireyin ihtiyacını karşılayarak kent atmosferini yansıtacak şekilde tasarlanmalıdır. Böylece, kendilerini hedef kitlesi olan insanlara daha profesyonel şekilde sunabileceklerdir.

Burdur Cumhuriyet Meydanı'nda yer alan kent mobilyalarının genel olarak uyumsuz ve bakımsız olmaları karmaşıklık yaratmış, bu durum meydanın bütünlüğünü bozmuş ve tasarımın bir bütün halinde algılanmasını engellemiştir. Sonuç olarak, kentin odak noktası olan Burdur Cumhuriyet Meydanı'nda kent mobilyalarının tasarımının kentin tarihi, kimliği ve kültürünü yansıtmaması gerektiği kesinlikle unutulmamalıdır.

Kaynaklar

- Açıkel, M., Bakır, İ., 2022. Kentsel oturma elemanı tasarımlarının pandemi koşulları bağlamında değerlendirilmesi: Kent mobilyaları tasarım yarışmaları örneği. *Kent Akademisi Dergisi*, 15(3), 1166-1189.
- Akın, Ö., Demir, M., 2021. Karamürsel ilçesi (Kocaeli) kıyı bandı rekreasyonel alanlarında kentsel donatı elemanlarının ergonomi kriterleri yönünden değerlendirilmesi. *Mimarlık Bilimleri ve Uygulamaları Dergisi*, 6(1), 268-287.
- Akpınar Küleççi, E., 2018. Kent donatı elemanlarında özgün tasarımların peyzaj ergonomisi yaklaşımıyla irdelenmesi. *Mimarlık Bilimleri ve Uygulamaları Dergisi*, 3(2), 89-109.
- Alpagut, Z., 2005. Kamu mekanlarında kent mobilyalarından bilgilendirme, yönlendirme ve işaretlendirme elemanlarının irdelenmesi: Taksim örneği. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul.
- Anonim, 2008. İş Etüdü Yönetim Bilgisi İş Etüdünün Temelleri. Milli Prodüktive Merkezi Yayınları, (1), 125-127.
- Aydın Elmalı, S., 2018. Kent mobilyasının gelişim süreçleri ve Türkiye ölçeğinde tasarımlarının incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Haliç Üniversitesi, İstanbul.
- Barışık, A., 2019. Isparta yöresi pomza agregası ve mermer tozu kullanılarak kent mobilyası üretilebilirliğinin araştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.
- Bingöl, B., 2017. Kent mobilyalarının kentsel mekanlarda kent kimliği ile ilişkilendirilmesi: Isparta Kaymakkapı Meydanı örneği. *İleri Teknoloji Bilimleri Dergisi*, 6(3), 193-202.
- Burdur. 2023. Vikipedi. <https://tr.wikipedia.org/wiki/Burdur> (erişim: 10.15.2023).
- Bütüner Çetin, H., Yücedağ, C., Çiçek, N., 2023. Investigation of woody plant material in squares: Case of Antalya, Türkiye. 3rd International Architectural Sciences and Applications Symposium, The University of Naples Federico II, Napoli, 1159-1169.
- Canberra Central Design Manual, 2022. DS19-Street and park furniture and barbecues, design standards for urban infrastructure, urban standards services. http://www.tams.act.gov.au/data/assets/pdf_file/0007/396880/ds19_bbq.pdf (accessed 22.10.2023).
- Durmuş, Ç., 2008. İstanbul kent mobilyaları üzerine bir araştırma. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.
- Google Maps. n.d. Google Maps. <https://www.google.com/maps/place/Cumhuriyet+meydan%C4%B1/@37.7184058,30.2811324,298m/data=!3m1!1e3!4m6!3m5!1s0x14c42c24f5c2695d:0x1d95d8144b6fe4c2!8m2!3d37.7184813!4d30.2818587!16s%2Fg%2F11c1qr1g3c?entry=tту> (accessed 25.10.2023).
- Grandjean, E., Kroemer, K.H.E., 1997. Fitting the Task to the Human, Fifth Edition: A Textbook Of Occupational. UK Taylor & Francis Inc, London.
- Güner, E., 2015. Kent kimliği ilişkisi bağlamında kent mobilyaları Sultanahmet Meydanı örneği. Yüksek Lisans Tezi, Arel Üniversitesi Fen Bilimleri, İstanbul.
- Kahvecioğlu, C., Sağlık, A., 2023. Çanakkale il merkezi kıyı kordonunun kentsel donatı elemanlarının ergonomi kriterleri yönünden değerlendirilmesi. *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 9(61), 2402-2416.

- Karaca, O., Bolkaner, M.K., İnançoğlu, S., Asilsoy, B., 2020. Kent mobilyası üzerine bir alışma: Yakın Doğu Üniversitesi kampüsü. *Yakın Mimarlık Dergisi*, 4(1), 34-45.
- Karadoğan, K., 2022. Kent mobilyası örneği: öp kutuları ve tasarımları. Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.
- Kayış, B., Özok, F., 1989. Türk Erkek Toplumunun Antropometrik Ölçülerinin Belirlenmesi. Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu, Rapor No: a 71.
- Kılıç, M., Sungurlu, A., 2021. Sürdürülebilir kent mobilyaları. *Online Journal of Art and Design*, 9(2), 276-286.
- Özdemir, B., 2020. Akıllı kent mobilyası kullanımı ve konumlandırılmasının önemi: Yenikapı ve Üsküdar Aktarma Merkezleri örneği. Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.
- Özer, E., Kaya, L.G., Yücedağ, C., 2020. Meydanların Kentsel Tasarımındaki Yeri: Burdur Cumhuriyet Meydanı ve Yakın Çevresi Örneği. *Mimarlık, Planlama ve Tasarım Alanında Akademik Araştırmalar*. Duvar Yayınevi, 109-134.
- Öztürk Kurtaslan, B., 2005. Açık alanlarda heykel-çevre ilişkisi ve tasarımı. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(1), 193-222.
- Panero J., Zelnik M., 1979. Human Dimension and Interior Space, A source Book of Design Reference Standarts. The architectural Press Ltd., London.
- Sağlık, A., Kartal, F., şenkuş, D., Özcan, .B., 2021. Kent kimliğinde peyzaj donatı elemanlarının önemi Çanakkale arşı Caddesi örneği. *Journal of Architectural Sciences and Application*, 6(1), 125-140.
- T.C. Burdur Valiliği. t.y. Coğrafi Yapı. <http://burdur.gov.tr/cografi-yapi> (erişim: 20.11.2023).
- TS –7941 / şubat 1990, Oturma Bankları, Türk Standartları Enstitüsü, Ankara.
- TÜİK, 2023. TÜİK Raporları. https://www.tuik.gov.tr/indir/duyuru/favori_raporlar.xlsx (erişim: 20.11.2023).
- Uzun, G., 2002. Peyzaj Konstrüksiyonu II. ukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Genel Yayın No: 137, Ders Kitapları Yayın No: A-42, (296) Adana.
- Yıldırım, C., Erdoğan, R., Oktay, H.E., 2014. Antalya kenti parklarındaki donatı elemanlarının değerlendirilmesi. *Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 27(1), 13-20.